ច្បាប់រៀបចំអង្គការស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

និងសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

សន្និបាតបូកសរុបសមិទ្ធផលការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥

សណ្ឋាគាររ៉េស៊ីដង់ សុខាភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៧-៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៦

ឯកឧត្តម **សក់ សេដ្ឋា** ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបេសកកម្មពិសេស

និងជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ គ.ជ.អ.ប

មាតិកា

I	ប្រវត្តិរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់នៅកម្ពុជា
II	ការរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០០១
III	ការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្ត ជាមួយច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់
IV	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

I. ប្រវត្តិរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់នៅកម្ពុជា

ការវិវត្តជាងមួយសតវត្សនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

១៩០៨	១៩១៩-១៩២៥	១៩៤៨	១៩៧៥-១៩៧៩	១៩៨១-១៩៩៣	២០០១-២០០២
ឃុំជាថ្នាក់រដ្ឋបាល មេឃុំជ្រើសរើសផ្ទាល់	ហិរញ្ញវត្ថុ ទ្រព្យសម្បត្តិ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	ការបោះឆ្នោតត្រូវលុបចោល មុខតំណែងត្រូវតែងតាំង	របនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលចាស់ ត្រូវបានលុបបំបាត់	កសាងរដ្ឋបាលឡើងវិញ និងប្រជាធិបតេយ្យពហុបក្ស	ច្បាប់ថ្មី និងការបោះឆ្នោត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងក្របខណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ ឆ្នាំ២០០១

សន្និភាពបានបើកលំហសម្រាប់កំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ដែលផ្តោតលើប្រជាធិបតេយ្យ វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។

១. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ចុងឆ្នាំ១៩៩៨

សន្តិភាព ឯកភាពជាតិ និងឯកភាពទឹកដីពេញលេញ បានបង្កើតឱកាសសម្រាប់ស្ដារ និងអភិវឌ្ឍប្រទេស ព្រមទាំងកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច។

មូលធនសង្គម

ពង្រឹងទំនាក់ទំនង ការចូលរួម និងកិច្ចសហការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសង្គម។

មូលធននយោបាយ

ពង្រឹងទំនាក់ទំនង និងទំនុកចិត្តរវាងប្រជាពលរដ្ឋ ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័ន និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

១. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

០១ **ប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន**

បង្កើតស្ថាប័នតំណាងដែលកើតចេញពីការបោះឆ្នោត

០២ **វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ**

ផ្ទេរមុខងារ ធនធាន និងកំណត់ខ្សែគណនេយ្យភាព

០៣ **សមត្ថភាពពេញលេញ**

ធានាធនធានមនុស្ស ហិរញ្ញវត្ថុ រូបវន្ត និងផ្លូវច្បាប់

០៤ **ស្វ័យភាព និងគណនេយ្យភាព**

ផ្តល់លទ្ធភាពធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងទទួលខុសត្រូវ

០៥ **ការចូលរួម និងភាពជាម្ចាស់**

ជំរុញប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន

០៦ **កិច្ចសហការ និងការពឹងផ្អែកគ្នា**

ផ្សារភ្ជាប់រដ្ឋបាលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ក្នុងប្រព័ន្ធជាតិ

ស្វ័យភាព មិនមែនអធិបតេយ្យភាព • Autonomy, not Sovereignty

២. ក្របខណ្ឌច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ដំណើរការរៀបចំ

១៩៩៩–២០០១

- ពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ
- ជំនួយបច្ចេកទេស និងបទពិសោធអន្តរជាតិ
- ស្របតាមមាត្រា១៤៥ថ្មី និងមាត្រា១៤៦ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ

ច្បាប់គោលចំនួន២

១ ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

២ ច្បាប់ស្ដីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

រចនាសម្ព័ន្ធច្បាប់

១០	៩០
ជំពូក	មាត្រា

អនុវត្តចំពោះគ្រប់ឃុំ សង្កាត់ទូទាំងប្រទេស

ទំនើបកម្មប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន + **ថែរក្សាអត្តសញ្ញាណ និងឈ្មោះស្ថាប័នប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្មែរ**

លិខិតបទដ្ឋាន និងសេចក្ដីណែនាំអនុវត្តត្រូវមានអនុលោមភាព និងសង្គតិភាពជាមួយច្បាប់

ការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្ត ជាមួយច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

គោលការណ៍ច្បាប់ សមិទ្ធផលនៃការអនុវត្ត និងការកត់សម្គាល់។

១. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

គោលការណ៍ច្បាប់

- ក្រុមប្រឹក្សាកើតពីការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់
- អាណត្តិ៥ឆ្នាំ និងរៀបចំបោះឆ្នោតជាទៀងទាត់
- អនុវត្តប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សនៅមូលដ្ឋាន

សមិទ្ធផល

៥ អាណត្តិ
រៀបចំការបោះឆ្នោតទៀងទាត់

១ ៦៥២
ឃុំ សង្កាត់ក្នុងអាណត្តិទី៥

១១ ៦២២ រូប
សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាអាណត្តិទី៥

២ ៥៩២ រូប
ស្ត្រី ស្មើនឹង ២២%

១. ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ

អាណត្តិទី១ ឆ្នាំ២០០២		អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២
១ ៦២១	ឃុំ សង្កាត់	១ ៦៥២
៨	គណបក្សចូលរួមប្រកួតប្រជែង	១៧
៤	គណបក្សទទួលបានអាសនៈ	៩
១១ ២៦១	អាសនៈ/សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា	១១ ៦២២

ស្ត្រីជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ២ ៥៩២រូប (២២%)   មេឃុំ និងចៅសង្កាត់ជាស្ត្រី ១៧៣រូប

២. កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

គោលការណ៍ និងអត្ថន័យសំខាន់ៗទាំង៤ នៃកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សា៖

០១ **តំណាង និងការចូលរួម**

លើកយកសំឡេង និងផលប្រយោជន៍រួមមកពិភាក្សា

០២ **តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពជាសាធារណៈ**

កិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈ និងអាចតាមដានបាន

០៣ **សិទ្ធិអំណាចក្រុមប្រឹក្សា**

អំណាចបញ្ញត្តិ និងអំណាចប្រតិបត្តិតាមរយៈកិច្ចប្រជុំ

០៤ **តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យ**

ពិនិត្យការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេច និងតួនាទីមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ

២. កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

សមិទ្ធផល៖

១៤៣ ០៧៨ លើក

កិច្ចប្រជុំសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញ

១ ៨៨៩ លើក

កិច្ចប្រជុំសម្ងាត់

១១ ៥៨៦

ដីកា

៨៤ ៩៥៨

សេចក្ដីសម្រេច

៣ ២៦០ ៦៨៤

លិខិតរដ្ឋបាល

២. កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

ការកត់សម្គាល់៖

០,៥៨	០,៥៤	០,៧៤
សន្ទស្សន៍ការចូលរួម	សន្ទស្សន៍គណនេយ្យភាព	សន្ទស្សន៍ការឆ្លើយតប

ការអង្កេតអភិបាលកិច្ច ឆ្នាំ២០២៥

- ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីកិច្ចប្រជុំសាធារណៈមិនទាន់ទូលំទូលាយ
- ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីតួនាទីកិច្ចប្រជុំនៅមានកម្រិត
- ត្រូវផ្តោតលើគុណភាពនៃការពិភាក្សា តម្លាភាព និងភាពជាតំណាង

៣. តួនាទី មុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

គោលការណ៍ច្បាប់៖

វិមជ្ឈការ

បម្រើកិច្ចការមូលដ្ឋាន

ឃុំ សង្កាត់មានភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការចាត់ចែងកិច្ចការមូលដ្ឋាន ដើម្បីឆ្លើយតបតម្រូវការសហគមន៍។

វិសហមជ្ឈការ

ភ្នាក់ងារតំណាងរដ្ឋ

អនុវត្តមុខងារដែលបានធ្វើប្រតិភូកម្ម ដោយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសមត្ថភាព មធ្យោបាយ សម្ភារៈ និងថវិកា។

ស្វ័យភាព មិនមែនអធិបតេយ្យភាព

៣. តួនាទី មុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

សមិទ្ធផល៖

ជាង ៦៤ ៥០០

គម្រោង និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍បានបញ្ចប់ ក្នុងឆ្នាំ២០២២-២០២៥

ប្រមាណ ៨ ៥០០ ០០០

សេវាចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ

៣. តួនាទី មុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ការកត់សម្គាល់៖

- កិច្ចការខ្លះត្រូវបានប្រគល់ ឬណែនាំឱ្យអនុវត្ត ដោយមិនភ្ជាប់ធនធានគ្រប់គ្រាន់
- ត្រូវបែងចែកឱ្យច្បាស់៖ មុខងារវិមជ្ឈការ • មុខងារប្រតិភូកម្ម • កិច្ចការសហការ
- កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពត្រូវសាមញ្ញ ជាក់ស្ដែង ងាយយល់ និងសមស្របនឹងមូលដ្ឋាន
- ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ សង្គមស៊ីវិល និងដៃគូពាក់ព័ន្ធនៅមានកម្រិត

០,៧១

សន្ទស្សន៍សមត្ថភាពស្ថាប័ន

០,៥០

សូចនាករអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព

៤. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីវិនិយោគ និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ គោលការណ៍ច្បាប់៖

១. ប្រមូលតម្រូវការ និងទិន្នន័យ

២. រៀបចំផែនការ៥ឆ្នាំ

៣. កម្មវិធីវិនិយោគ៣ឆ្នាំរំកិល

៤. ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ និងកៀរគរធនធាន

៥. តាមដាន វាយតម្លៃ និងរាយការណ៍

ប្រភពធនធាន៖ ចំណូលផ្ទាល់ • ធនធានផ្ទេរពីថវិការដ្ឋ • ធនធានភ្ជាប់នឹងមុខងារប្រតិភូកម្ម

៤. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីវិនិយោគ និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

សមិទ្ធផល៖

ពាន់លានរៀល

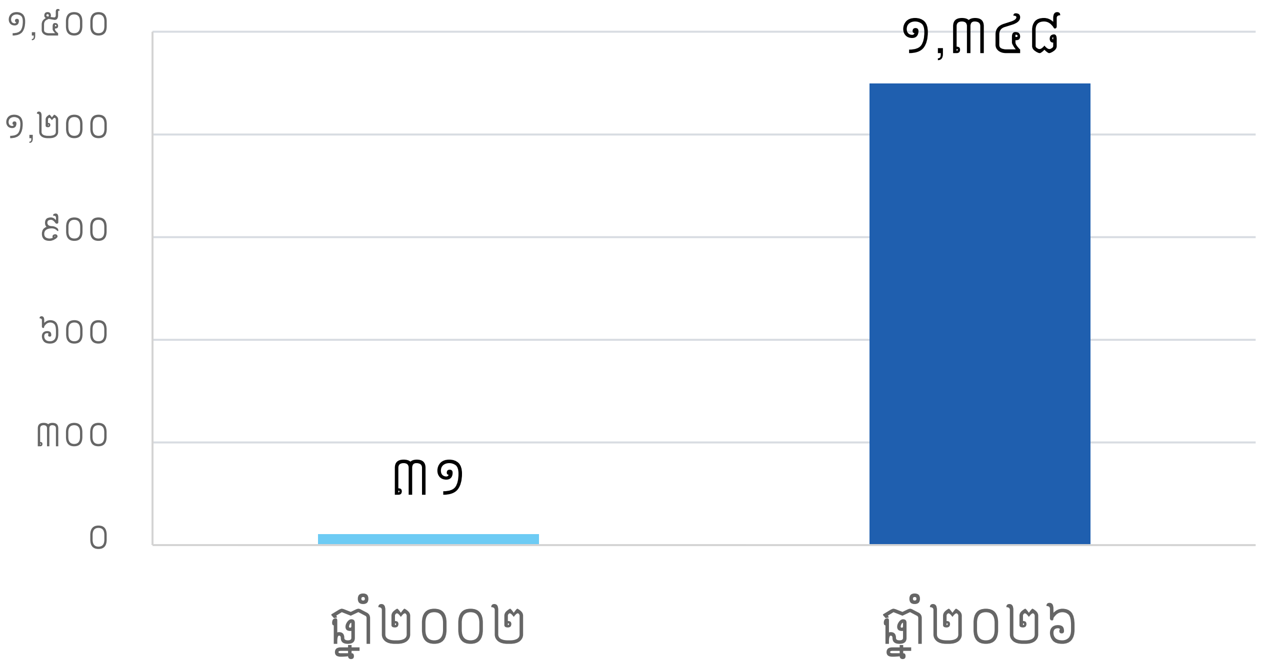

ប្រមាណ ៤៤ ដង

កំណើនថវិកាផ្ទេរ ឆ្នាំ២០០២–២០២៦

១%

ចំណូលចរន្តថវិកាជាតិ សម្រាប់អភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន

៦%

ចំណូលពន្ធចែករំលែកពីរាជធានី ខេត្ត

៤. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីវិនិយោគ និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ការកត់សម្គាល់៖

ទិន្នន័យ

ប្រមូល កត់ត្រា ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព វិភាគ និងប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ

ការចូលរួម

ភាពជាម្ចាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងការតាមដានគម្រោង

លទ្ធកម្ម

តម្លាភាព គណនេយ្យភាព សុចរិតភាព និងប្រសិទ្ធភាព

ហិរញ្ញវត្ថុ

ចំណូលផ្ទាល់ សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន

៥. ការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ ការគាំទ្រ និងការធ្វើអន្តរាគមន៍

គោលការណ៍ច្បាប់

- ក្រសួងមហាផ្ទៃកំណត់បែបបទ និងនីតិវិធីតាមដាន
- ពិនិត្យសេចក្ដីសម្រេច សកម្មភាព និងការប្រើសិទ្ធិអំណាច
- អាចអន្តរាគមន៍ និងរៀបចំបោះឆ្នោតឡើងវិញតាមច្បាប់

សមិទ្ធផល

ជាង ៦០០
ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ

០ ករណី
ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវរំសាយមុនចប់អាណត្តិ

យន្តការដឹកនាំបានវិវត្តពី គ.ឃ.ស. → គ.ជ.វ.វ. → គ.ជ.អ.ប.

កម្មវិធីជាតិ៖ ២០១០–២០១៩ និង ២០២១–២០៣០

៥. ការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ ការគាំទ្រ និងការធ្វើអន្តរាគន៍

ការកត់សម្គាល់៖

- ច្បាប់រៀបចំអង្គការ និងច្បាប់តាមវិស័យ
- លិខិតបទដ្ឋាន បែបបទ និងនីតិវិធីរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- រចនាសម្ព័ន្ធតាមវិស័យ និងរដ្ឋបាលដែនដី
- មុខងារ សិទ្ធិអំណាច ធនធាន និងខ្សែគណនេយ្យភាព
- ប្រព័ន្ធតាមដាន វាយតម្លៃ រាយការណ៍ និងកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព

សំណួរគន្លឹះ

តើមានបទប្បញ្ញត្តិ ឬការទទួលខុសត្រូវណាខ្លះ ដែលត្រួតស៊ីគ្នា មិនស្របគ្នា ឬមិនទាន់ច្បាស់លាស់?

IV

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សមិទ្ធផលជាង២៤ឆ្នាំ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ថែរក្សា កែលម្អ ពង្រឹង និងពង្រីកកំណែទម្រង់បន្ត។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

មេរៀនស្នូល

- ធន្ទៈនយោបាយដ៏មុតមាំ និងឥតងាករេ
- ភាពបត់បែន ផ្អែកលើមេរៀន និងបទពិសោធ
- ការគាំទ្រ កិច្ចសហការ និងការចូលរួមពីគ្រប់ភាគី

វដ្តកែលម្អជាប្រចាំ

គិត → អនុវត្ត → តាមដាន
→ វាយតម្លៃ → រៀនសូត្រ
→ កែសម្រួល និងលើកកម្ពស់គុណភាព

សរុបមក ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងវិមជ្ឈការ វិសហមជ្ឈការ គ្មានទីបញ្ចប់ និងគ្មានគោលដៅចុងក្រោយឡើយ។

អភិបាលកិច្ចតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងវិមជ្ឈការ វិសហមជ្ឈការ ជារបស់យើងទាំងអស់គ្នា
ស្ថិតនៅលើដៃ ផ្នត់គំនិត និងស្មារតីរបស់យើងទាំងអស់គ្នា